

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12620

Tarih : 02.07.2025

10/2897

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul'da derinleşen su krizi, kuraklık tehlikesi ve su yönetimindeki yapısal sorunların araştırılması; kamusal, demokratik ve sürdürülebilir çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Cengiz ÇİÇEK

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

İstanbul, yaklaşık 17 milyonluk nüfusuyla Türkiye'nin en yoğun kentidir ve bu durum su kaynakları üzerinde ciddi bir baskı oluşturmaktadır. İklim değişikliği, düzensiz yağış rejimi, altyapı eksiklikleri ve plansız kentleşme bu baskıyı daha da derinleştirerek İstanbul'un bugünkü ve gelecekteki su güvenliğini tehdit eden çok boyutlu bir krizi ortaya çıkarmaktadır. 29 Haziran 2025 itibarıyla İstanbul genelindeki barajların toplam doluluk oranı yalnızca %66,62'ye gerilemiştir. Elmalı Barajı %81,94 ile en yüksek doluluğa sahipken, Istrancalar Barajı %23 seviyesinde kalmıştır. Bu oranlar, yaz aylarında yaşanabilecek olası kuraklık koşullarında İstanbul'un içme suyunda ciddi sıkıntıların yaşanabileceğine işaret etmektedir.

Kentin en önemli su kaynaklarından biri olan Melen Çayı'nda debi düşüşleri kritik seviyelere ulaşmış; İSKİ'nin Melen Terfi Merkezlerinde çalıştırabildiği motor sayısı üçe inmiş, bu nedenle İstanbul'a aktarılan su miktarında ciddi bir azalma yaşanmıştır. Öte yandan, Düzce Organize Sanayi Bölgesi'ndeki yaklaşık 200 fabrikanın büyük bölümünün arıtma tesisi olmadan Melen'e atık su boşalttığı ve kanalizasyon hatlarının içme suyu kaynaklarına karıştığına dair kamuoyuna yansıyan bilgiler, suyun yalnızca miktar değil, nitelik bakımından da ciddi tehdit altında olduğunu göstermektedir. Bu tablo, halk sağlığı açısından son derece riskli bir duruma işaret etmektedir.

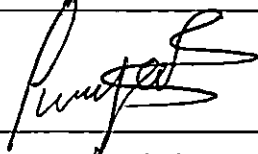

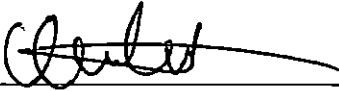

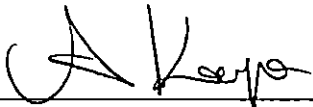
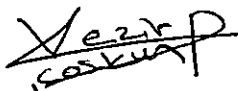
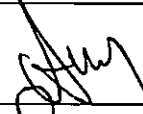
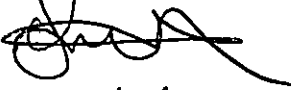
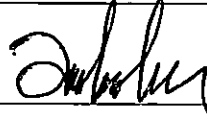

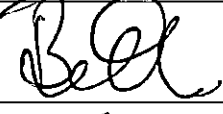

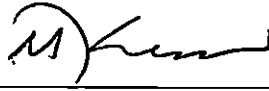
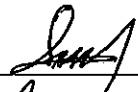

İstanbul'un su varlıkları; yalnızca içme suyu değil, aynı zamanda enerji üretimi, tarım, sanayi ve ekosistemlerin sürdürülebilirliği açısından stratejik önemdedir. Ancak bugüne kadar izlenen su politikaları, suyu yaşam hakkı ve ortak kamu varlığı olarak değil; piyasa için metalaştırılan bir kaynak olarak ele almıştır. Bu anlayış, sınırsız büyümeyi esas alan, merkezîyetçi ve sermaye odaklı bir yönetim biçimini dayatmaktadır. Büyük altyapı projelerinin yerel ihtiyaçlar gözetilmeden, merkezi kararlarla hayata geçirilmesi; bakım, denetim ve arıtma yatırımlarının sistematik biçimde ertelenmesi ya da gevşetilmesi, su yönetimini son derece kırılgan ve adaletsiz hale getirmiştir.

Kuraklık artık yalnızca fiziksel bir su eksikliği değil; gıda güvenliği, enerji arzı, halk sağlığı, toplumsal eşitsizlikler ve ekosistemlerin devamlılığı üzerinde derin etkiler yaratan yapısal bir krizdir. Türkiye genelindeki 25 su havzasından 7'si halihazırda su stresi altındadır. Kişi başına düşen yıllık su miktarının 1.000 m³'ün altına gerilemesi durumunda Türkiye, "su fakiri" ülkeler sınıfına girecektir. Bu bağlamda Trakya, İç Anadolu ve Batı Anadolu bölgeleri ile Susurluk, Kuzey Ege, Sakarya ve Asi havzaları ciddi risk altındadır. İstanbul'un da içinde yer aldığı Marmara Havzası bu tablo dışında değildir.

İklim krizinin etkileri; seller, kuraklıklar, sıcak hava dalgaları ve orman yangınları gibi afetlerle daha sık ve yıkıcı biçimde ortaya çıkmakta, tatlı su kaynaklarını her yönden tehdit etmektedir. Ancak mevcut su politikaları bu tehdidi bütünlüklü biçimde ele almak yerine, kısa vadeli, parçacı ve günü kurtarmaya yönelik uygulamalarla sınırlı kalmaktadır. Bilimsel veriler, kamusal denetim ve demokratik katılım temelinde oluşturulmuş bütüncül bir su politikası ise hâlâ hayata geçirilememiştir.

Oysa su; altyapı, tüketim ya da ekonomik bir kaynak olarak değil, bir yaşam hakkı ve doğanın ortak değeri olarak ele alınmalıdır. Suyun korunması, paylaşımı ve kullanımı yalnızca teknik değil; sınıfsal, ekolojik ve kuşaklar arası adalet meselesidir. Su kaynaklarının ticarileştirilmesi, kirletilmesi veya eşitsiz biçimde dağıtılması; ekolojik yıkımı derinleştirdiği gibi, özellikle yoksul ve kırılgan toplulukların yaşam hakkını doğrudan tehdit etmektedir. Bu nedenle su krizini teknik raporlarla geçiştiren, sermaye öncelikli yatırımları esas alan ve kamu denetimini zayıflatan yaklaşım derhal terk edilmelidir.

İstanbul'da ve Türkiye genelinde derinleşen su krizi; rant odaklı büyüme, merkeziyetçi yönetim ve ekolojik yıkımın doğrudan sonucudur. Bu krizin tüm boyutlarıyla ele alınması ve ivedilikle kamusal, toplumsal ve ekolojik önlemlerin hayata geçirilmesi, tüm canlıların ortak geleceği açısından hayati önemdedir. Suya adil, eşit ve ekolojik ilkelere dayalı erişim; kamusal bir sorumluluk ve anayasal bir yükümlülüktür.

1	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	